

Roderik de Man is een unieke verschijning in het Nederlandse muziekleven. Zijn goedgevulde catalogus bestaat voor het overgrote deel uit werken waarin hij akoestische klanken samenbrengt met elektronisch gegenereerde geluiden. Er zijn meer componisten die zich met deze combinatie bezig houden of hielden, denk aan wijlen Ton Bruynèl of de springlevende jonge Michel van der Aa, maar de omvang en het bereik van zijn oeuvre verschaffen hem toch een geheel eigen positie, die verder reikt dan Nederland en omstreken: Zijn laatste cd, Touch-and-go uit 2004, werd geproduceerd in de Mosfilm Studio in Moskou.

Roderik de Man werd geboren in 1941 in Bandung, de hoofdstad van West-Java. Lang heeft hij daar niet gewoond, toen hij één jaar oud was werd hij samen met zijn broertje en zijn moeder door de Japanners opgesloten in een interneringskamp. Na de oorlog vestigde het gezin zich in Den Haag, waar Roderik aan het Conservatorium slagwerk studeerde, en later ook compositie bij Kees van Baaren. In de studio van Dick Raaymakers leerde hij experimenteren met elektronische klanken. Het was de tijd van streng serialisme en oscillatoren. De synthesizer moest nog worden uitgevonden. Het serialisme lokte hem niet aan, maar de klankexperimenten in de studio bij Raaymakers des te meer. Naar eigen zeggen: door hiermee eindeloos dingen uit te proberen heb ik mezelf geleerd hoe je met elektronische middelen heel persoonlijke klanken kunt genereren. Vanaf het moment dat hij afstudeerde werd hij docent aan het Koninklijk Conservatorium, eerst in theoretische vakken; van 1992 tot 2007 was hij leraar compositie.

Het bijzondere aan Roderik de Man's werkwijze is de consequente manier waarop hij akoestische en elektronische klanken met elkaar verweeft, zodat een totaalklank ontstaat waarin de aard van de bron nauwelijks nog te onderscheiden is. Zijn klankstructuren staan garant voor een intrigerende en vaak ook overweldigende luisterervaring, juist door de ongelimiteerde mogelijkheden van de elektronische klankproductie. Sinds de komst van de computer is de techniek op dat punt in een ongelofelijke stroomversnelling geraakt, dusdanig dat we het al heel normaal vinden om een musicus op het podium naast zijn instrument ook nog een laptop te zien bedienen.

De werken op deze cd geven een boeiend overzicht van de periode 1999-2008. Op de website van de componist zien we dat er inmiddels al weer genoeg materiaal is verschenen om een nieuwe cd mee te vullen. Die website bevat trouwens een schat aan audiomateriaal, dus verzuim niet daar een bezoek te brengen. Ook van deze cd zijn proefmonsters aanwezig. Bovendien is de site schitterend vormgegeven.

Opvallend is de manier waarop De Man zich inleeft in het klankkarakter van het uitvoerende apparaat, of dat nu een enkele blokfluitist is of een compleet orkest. Steeds weet hij de essentie van die klankkarakteristiek te vangen en tot in de perfectie uit te vergroten in zijn elektronische klankmagie. Het Radio Kamerorkest wordt omringd, omhelsd en afgestoten door een elektronisch zusterorkest, als de polen van een magneet.

Cello en piano worden in *Cordes Invisibles* overmeesterd en met onzichtbare touwen gevangengenomen door een monstercello en een superklavier, om zich uiteindelijk toch weer vrij te worstelen. Het *Insomnio Ensemble*, met zijn karakteristiek van een verzameling solisten wordt geconfronteerd met een wel heel eigenzinnige solist: de mandoline, die zo sterk en zo virtuoos kan zijn als de elektronica toelaat. Blokfluitist Jorge Isaac is een virtuoos, niet alleen op de blokfluit, maar ook op het slagwerk, en zijn virtuositeit wordt op adembenemende wijze versterkt en versterkt en nog eens versterkt. De stampende granieten

klanken van De Volharding worden de open lucht in geslingerd en krijgen dus omgevingslawaaï mee, uiteraard van een politiek karakter.

Alle werken op deze cd zijn op maat geschreven, en dat resulteert in optimale uitvoeringen. De klanken die uit de speakers rollen zijn ronduit overweldigend, en dan is dit nog maar 'gewoon' stereo.

Tot slot het woord aan Roderik de Man:

"Het schijnt dat mijn composities vaak als beeldend worden ervaren en geassocieerd worden met het afleggen van een reis of traject. Zolang het een reis betreft waarvan het einddoel onvoorspelbaar is en waarin aan het begin een verwachtingsvolle spanning wordt opgeroepen, heb ik tegen die vergelijking geen enkel bezwaar."